

Odpowiedź sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji
- z upoważnienia ministra -

na interpelację nr 5965

w sprawie wykładni przepisów rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt

Szanowny Panie Marszałku! W nawiązaniu do pisma z dnia 28 października 2008 r. (sygn. SPS-023-5965/08) przekazującego interpelację posła na Sejm pana Mariusza Błaszczaka dotyczącą wykładni przepisów rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie należy zauważyć, iż z zawartej w art. 11 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j.: Dz. U. z 2003 r., Nr 106, poz. 1002, z późn. zm.) delegacji ustawowej wynika upoważnienie dla ministra właściwego do spraw administracji publicznej do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska, w drodze rozporządzenia, jedynie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt. Jakakolwiek nowelizacja przedmiotowego rozporządzenia obejmująca sprawy niemieszczące się w granicach udzielonego upoważnienia powodowałaby zatem przekroczenie granic delegacji ustawowej.

Ponadto, jak wynika z art. 11 ust. 3 ww. ustawy, wyłapywanie bezdomnych zwierząt oraz dalsze postępowanie z tymi zwierzętami odbywa się wyłącznie na mocy uchwały rady gminy podjętej po uzgodnieniu z powiatowym lekarzem weterynarii oraz po zasięgnięciu opinii upoważnionego przedstawiciela organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt. To organ stanowiący w formie uchwały podejmuje decyzję o tym, czy wyłapywanie bezdomnych zwierząt ma charakter stały lub okresowy. Jest to uzasadnione tym, iż zarówno wyłapywanie bezdomnych zwierząt, jak i zapewnienie im opieki należy do zadań własnych gminy. Uwzględniając zasadę pomocniczości, należy stwierdzić, iż gminy jako najniższy szczebel samorządu terytorialnego mają odpowiednie rozeznanie w przedmiotowej kwestii, w związku z czym same najlepiej podejmują decyzję chociażby co do ilości i wielkości schronisk na swoim terenie, biorąc przy tym pod uwagę istniejące potrzeby i miejscowe uwarunkowania.

Warto również podkreślić, iż zadanie gminy polegające na wyłapywaniu bezdomnych zwierząt wydaje się mieć charakter subsydiarny względem zadania polegającego na sprawowaniu opieki nad bezdomnymi zwierzętami. Wyłapywanie bezdomnych zwierząt ma umożliwić gminie zrealizowanie zadania polegającego na opiece nad tymi zwierzętami. Sprawowanie opieki nad bezdomnymi zwierzętami będzie możliwe m.in. wtedy, gdy zwierzęta te zostaną wyłapane i umieszczone w schronisku. Powyższe zadania, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43, z późn. zm.), mogą być wykonywane przez te jednostki w ramach prowadzonej przez gminy gospodarki komunalnej, w formie zarówno zakładu budżetowego, jak i spółki prawa handlowego. Ponadto z treści powyższej ustawy wynika, iż jednostki samorządu terytorialnego mogą powierzać wykonywanie zadań z zakresu gospodarki komunalnej (zadania własne gminy polegające na zaspokojeniu zbiorowych potrzeb wspólnoty

samorządowej) także osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, w drodze umowy na ogólnych zasadach. W takich przypadkach należy odpowiednio uwzględnić przepisy o finansach publicznych lub przepisy o zamówieniach publicznych oraz o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Jeśli powyższe zadania gmina przekazuje do wykonania podmiotom zewnętrznym, zobowiązana jest do zapewnienia środków na realizację tego zadania zgodnie z podpisaną umową. Podobne regulacje zawarte są w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.), która przewiduje, iż gminy mogą wykonywać zadania polegające na opiece nad bezdomnymi zwierzętami m.in. poprzez schroniska prowadzone przez gminne jednostki organizacyjne (vide: art. 7 ust. 5).

Warto również nadmienić, iż organ gminy, podejmując decyzję o wyłapywaniu bezdomnych zwierząt, zobowiązany jest podać tę informację do wiadomości publicznej, wskazując m.in. adres schroniska, z którym uzgodniono umieszczenie zwierząt po wyłapaniu.

Odnosząc się natomiast do kwestii prowadzenia schronisk przez podmioty zewnętrzne, należy wskazać, iż przywoływana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przewiduje, iż na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt przez przedsiębiorców wymagane jest uzyskanie zezwolenia właściwego wójta. Podobnie ustawa o gospodarce komunalnej w art. 3 ust. 2 stanowi, że jeżeli do prowadzenia danego rodzaju działalności wymagane jest uzyskanie zezwolenia, wówczas jednostki samorządu terytorialnego mogą powierzyć wykonywanie zadań wyłącznie podmiotom posiadającym takie zezwolenie. Jakkolwiek zatem możliwe jest prowadzenie schronisk także przez podmioty zewnętrzne i tym samym sprawowanie przez nie opieki nad bezdomnymi zwierzętami, to jednak nie oznacza to, iż podmiot prowadzący takie schronisko będzie zwolniony od obowiązku przestrzegania ogólnych przepisów dotyczących ochrony zwierząt wynikających z przepisów szczególnych, w tym do zapewnienia należytej opieki tym zwierzętom.

Jednocześnie pragnę wskazać, że z uwagi na fakt, iż sprawy związane z ochroną zwierząt - na mocy art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (t.j.: Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.) - należą do działu: Rolnictwo pozostającego w zakresie właściwości ministra rolnictwa i rozwoju wsi, zasadne wydaje się, aby w kwestii ewentualnych zmian obecnego stanu prawnego w zakresie materii poruszonej w przedmiotowym wystąpieniu wypowiedział się wskazany organ.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz stanu

Tomasz Siemoniak

Warszawa, dnia 20 listopada 2008 r.